

Gebührenangelegenheiten (279). — Dr. Scharfmesser Heinrich: Steuerstrafverfahren (280). — Dr. Wach: Fragen des Anwaltstandes (289). — ? : Die verbindlichkeitsbefreiende Wirkung des Unterganges des Vertragsgegenstandes (294). — Dr. Weinberger Emil: Das Sprachenrecht in der Schweiz (295). — Denní a stavovské otázky, praktické případy, hovorna atd.

Juristische Blätter. Dr. Hahn Wilhelm: Armenrecht (219). — Dr. Dölter Herbert: Vergütungs- und Schadenersatz nach den Kriegsdienstleistungsgesetze (229). — L.: Kriegsdienst und Rechtsstudium (232). — Adler Emanuel: Bemerkungen zum Gesetz über die Todeserklärung von im gegenwärtigen Kriege Vermissten (241). — Dr. Schwartz Isidor: Exkurse über den Entwurf des ung. bürgerlichen Gesetzbuches (253). — Dr. Modern Max: Zur Ausgleichsordnung (256). — Dr. Geldwerth Johann: Kumulierung von Leistungsansprüchen aus Zwangsversicherungen (265). — Dr. Tandler Wilhelm: Aus der Praxis der Strafprozessordnung (268). — Dr. Hornik M.: Das Moratorium in Galizien und in der Bukowina (271). — Dr. Thieberger E.: Die Schadensvergütung nach dem rechtspolitischen Zusatzvertrage zum Friedensvertrage zwischen Österreich-Ungarn und Rumänien (277). — Praktické případy, denní otázky, literatura atd.

Österr. Zentralblatt für die juristische Praxis. Dr. Adler Karl: Die Zivilrechtsreform in Österreich (289). — Dr. Kraus Josef: Rechtsfragen der Kriegswirtschaft (296). — Dr. Klein Peter: Ordre public international und religiöse Ehehindernisse. (Dürfen von der Schweiz Ehehindernisse religiöser Natur, die das an sich massgebende Auslandsrecht aufstellt, aus Gründen des ordre public international nicht berücksichtigt werden?) (308). — Geller: Sicherungsübereignung und Gesetzesumgehung (318). — Dr. Adler Emanuel: Maschinen als Zugehör (385). — Dr. Ehrenzweig Arnim: Zivilrechtsreform in Österreich (481). — Dr. Neumann Paul: Die Vermutung der ehelichen Geburt nach materiellem österreichischen Rechte (483). — Literární oznamovatel, praktické případy atd.

Zeitschrift für Notariat und freiwillige Gerichtsbarkeit in Österreich. Dr. Grünzweig Siegmund: Der Schutz des Eigentümers gegen eine gesetzwidrige Abtretung einer getilgten Hypothekarforderung (142). — Dr. Engelmann Karl Gottfried: Die materiellen Voraussetzungen der Anhaltung (149) a odpověď na to od Dra. Hellmera Erwina (170). — Dr. Hellmer Erwin: Aus der Praxis der Entmündigungsordnung (158). — Dr. Till v. E.: Verfügung über Hypotheken und Vorrückungsrecht (165). — Dr. Šimek Jaroslav: Zur Wertzuwachsbesteuerung der Liegenschaften in Österreich (173). — Dr. Bauerreis� Carl: Ein verfehltes Disziplinarerkenntnis (177). — Dr. Weinmann: Der Ausgedinger und der Krieg (181). — Praktické případy, literatura atd.

—rcn—

Judikatura.

(Pořádá J. Purcner.)

Praktické případy.

„Trvale“ nezám dle § 159. obč. zák. ve spojení se slovy „od zrození“ znamená, že od zrození dítěte musila uplynouti delší doba, během níž pobyt manžela zůstal nepřetržitě nezám; xvláště dlouhá

*doba se nevyžaduje, a byl-li pobyt manžela neznám již před zro-
zením dítěte, lze počítati celou dobu uplynulou od poslední zprávy
o pobytu manžela.*

Procesní soud zamítl žalobu pro tentokráte.

Důvody:

Nesporo jest, že se žalující dívky narodily matce A. H. a že jsou v matrice zapsány jako manželské děti J. H.-a. Žalující strana tvrdí, že děti nejsou manželského původu, že nemohly býti J. H.-em zplozeny, poněvadž tento jest již přes 13 let v Americe, po mnoho let domů nepřijel, že A. H. za ním již také několik let v Americe nebyla, a že se tedy manželé J. H. a A. H. po řadu let nesetkali a setkatí nemohli. J. H. od roku 1913 nepsal a nedal o sobě ničeho věděti, takže prý musí býti pokládán za trvale ne-
zvěstného. Za dokázáno má soud v tomto směru, že J. H. odejel do Ame-
riky v roce 1904, že A. H. sice za ním jela, že se však po $\frac{3}{4}$ roku, a to
v roce 1906 vrátila domů, že více již do Ameriky nejela a že také J. H.
se z Ameriky podnes nevrátil. Jest proto pravděpodobno tvrzení žalující
strany, že děti — dne 14./8. 1916 zrozené — nejsou zplozeny žalovaným.
Přes to není žaloba dětí na odzunnání manželského jich původu pro t e n t o -
k r á t e odůvodněna. Je dokázáno, že J. H. i po návratu své ženy z Ame-
riky jí časem psával a též peníze posílal. Toto dopisování a posílání peněz
však přestalo před vypuknutím světové války. Sama A. H. potvrzuje, že
jí pobyt muže až do roku 1913 byl úplně znám, že jí dříve někdy za 2—3
měsíce psával, někdy však teprve za tři leta. Ovšem, že nyní pro světo-
vou válku, a zvláště pro válku i s Amerikou, nelze od něho dopisů očeká-
vati. Avšak je vidno, že J. H. nezvěstným není, že již dříve i po delší dobu,
ba po leta nepsával, a nelze tvrditi s úplnou určitostí, že po skončení války
psáti nebude a nedá o sobě věděti. Není tedy J. H. trvale nezvěstným ve
smyslu zákona. Tím méně lze tvrditi ve smyslu §. 159. obč. zák. (III. nov.
§. 7.), že J. H. jest od narození dítek trvale neznámého pobytu. Neboť dívky
jsou narozeny dne 14./8. 1916, tedy od jich narození až do podání žaloby
neuplynul ani rok, takže nelze míti za dokázáno, že tato doba, po kterou
o J. H. nedošla žádná zpráva, jest trvalá pokud se týče neznámého jeho
pobytu, obzvláště když nyní válečným stavem s Amerikou dopisování jest
znemožněno a když J. H. dříve po delší dobu i za leta domů nepsával. Je-
likož soud nepokládá pobyt J. H. za trvale neznámý, nejsou děti ve smyslu
shora uvedeného místa zákonného k žalobě již nyní oprávněny, a bylo ža-
lobu na ten čas zamítnouti.

Odvolací soud vyhověl odvolání žalující strany a změnil prvý
rozsudek v ten smysl, že se zjišťuje, že děti jsou původu nemanželského.

Důvody:

Dle §. 159. obč. zák. jest dítě samo oprávněno žalovati na odzunnání
manželského původu, pak-liže manžel matky dítěte jest od narození dítěte
trvale neznámého pobytu a matka souhlasí se žalobou. Prvý soud zamítl
žalobu pro tentokráte z té příčiny, že prý se tu nedostává prvě podmínky;
neboť vzhledem k tomu, že ode dne narození dětí až do dne podání žaloby,
tedy od 16./8. 1916 až do 20./7. 1917 neuplynul ani rok, jest prý tato doba
příliš krátká, než aby bylo z ní lze souditi, že pobyt manželův jest trvale
neznám. Na to dlužno odpověděti toto: Pak-liže prvý soud pokládá za
prokázáno, že J. H. již před vypuknutím světové války přestal své man-
želce psáti a posílati peníze, zjistil tím zároveň, že pobyt J. H. jest ode
dne narození žalujících dětí trvale neznám, neboť od té doby, co nepodal
o sobě žádné zprávy, se také o něm neví. Okolnost, že J. H. i před světo-

vou válkou někdy delší dobu nepsal a pak zase dopisy posílal, jest vzhledem k předpisu §. 159. obč. zák. úplně lhovestina, tím méně může padati na váhu domněnka prvního soudu, že J. H. po skončené válce dá možná zase o sobě věděti. Rovněž nerozhoduje tu faktum, že ode dne narození dětí do dne podání žaloby neuplynul ani celý rok, neboť zákon v §. 159. obč. zák. nikterak nepředpisuje, že dítě teprve po uplynutí nějaké určité doby ode dne svého narození může žalobu podati a že jen tehdy dlužno pokládati manžela jeho matky za trvale nezávěstného, když v nějaké určité době, jako na př. ustanovuje § 24. obč. zák., o svém pobytu nedal nic věděti. Naopak z citovaného zákonného ustanovení jest za to míti, že žaloba může býti zákonitým zástupcem dítěte podána ihned po jeho zrození, jen když matka dítěte s ní souhlasí a když z okolností, za jakých manžel její nepodal o sobě žádné zprávy, dlužno vysloviti bezpečně úsudek, že ode dne zrození dítěte je trvale neznámého pobytu. Proto zajisté o J. H., který nesporně se před počátkem světové války zdržoval v Americe a od té doby žádné zprávy o sobě nepodal, lze tvrditi, že jeho pobyt ode dne 16./8. 1916 jest trvale neznám a jest z té příčiny zamítnutí žaloby pro tentokráte po zákonu neodůvodněno. Stanovisko, které prvý soud zaujal proti ustanovení §. 159. obč. zák., jest také úplně neurčité, neboť nelze z něho posouditi, kde vlastně leží hranice, do které dítě žalobu podati nesmí a od které by mohlo s úspěchem žalovati. Co se týče merita věci, soud prvé stolice zjistil, že A. H. s J. H. se od té doby, kdy se ona z Ameriky vrátila, nikdy nesešla, jelikož on z Ameriky se domů nenavrátil a ona více do Ameriky neodjela. Ale nestačí ku věcnému odůvodnění žalobní prosby, jak míní soud prvé stolice, pouhé zjištění, že pravděpodobně jest tvrzení žalující strany, že děti nebyly zplozeny J. H-em. Neboť dle §. 158. obč. zák. jest třeba, aby byla prokázána nemožnost zplození. Poněvadž podmínkou zplození jest, že manželé spolu v kritické době tělesně obcovali, vyplývá z toho, že byl-li doveden důkaz o nemožnosti tělesného obcování, byla tím také prokázána nemožnost zplození. Jelikož byl J. H. v kritické době v Americe, kdežto A. H. od roku 1906 v Americe nebyla, bylo tím zároveň prokázáno, že manželé H-ovi spolu v kritické době tělesně neobcovali, čímž jest zároveň doveden důkaz o tom, že děti nebyly zplozeny žalovaným, a jest proto žalobní nárok věcně odůvodněn.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalované strany.

Důvody:

O rozporu se spisy ve smyslu §. 503. č. 3. c. ř. s. nelze mluvit, poněvadž odvolací soud nedává, jak se dovolání domnívá, svému rozhodnutí za podklad zjištění odchylné se od rozsudku prvního soudu, nýbrž vychází z těchto zjištění a pouze k právní otázce, jsou-li zde podmínky §. 159. obč. zák. (trvalá neznámost pobytu mužova od doby zrození dítěte), dává odpověď neschvalující názor prvního soudu.

Než i toto právní posouzení sporné věci odvolacím soudem jest bezvadné. Stačí v tomto ohledu všeobecně odkázati na odůvodnění rozsudku odvolacího soudu, vyhovující v podstatě stavu věci a zákonu a nevyvrácené vývody dovolání. Správné jest a sluší souhlasiti s dovoláním v tom, že při posuzování otázky, je-li pobyt muže trvale neznám, jest dle doslova zákona přímo rozhodnou nikoli doba, od které vůbec manžel nedal o sobě již žádné zprávy, nýbrž doba zrození dítěte. Obrat »trvale neznám« neznamená však ve spojení se slovy »od zrození« ničeho jiného, nežli že od zrození musila uplynouti delší doba, během níž pobyt muže zůstal nepřetržitě neznám. Na zvláště dlouhou dobu, jak se dovolání domnívá, nemělo se tím pomýšleti. K takovému výkladu neposkytovalo by nejen slovné znění žádného podkladu, nýbrž výklad ten byl by též v rozporu zvláště se smyslem a účelem zákona. Justiční komise panské sněmovny,

kteřá toto ustanovení nejdříve navrhovala, zmiňuje se ve své zprávě (78. příl. XXI. sezení, str. 16) jako o východišti svých dotyčných úvah právě o případu, že se manžel vystěhoval, při čemž jako další podmínky vzpomíná jen té okolnosti, že se muž »již nestará o to, co se doma u něho děje«. Odůvodňuje dále vřazení dotyčného ustanovení do zákona zvláště tím, že by děti snad v takovém případě v konkubinátě manželky zrozené měly proti nezvěstnému manželu pouze zákonné nároky na výživu, jež se nedají realizovati, avšak žádného práva vůči přítomnému skutečnému otci. Z tohoto odůvodnění plyne, že jeden z hlavních účelů ustanovení byl spatřován v nejrychlejšímu umožnění uplatnění nároků na výživu, z pravidla naléhavých, a že tedy zákonodárce — vláda se připojila k důvodům právnícké komise — (věstník ministerstva spravedlnosti 1916, str. 108.) — nechtěl, aby se zvláště dlouhá doba neznámosti pobytu pokládala za podmínku nároku dítěte na pravdivá zjištění rodinného stavu. Je-li ale také slovo »trvale« ve smyslu »nepřetržitě« uvéstí v přímý vztah ke slovům »od zrození«, vyplývá, jak již šňora naznačeno, z tohoto obratu přec jen též, že nežli se dítěti samému přízná popírací právo, musila uplynouti dle okolnosti delší doba, po jejímž uplynutí nelze již konečně očekávati zasažení manžela. Délka lhůty určuje se dle okolností, při čemž v případech, že pobyt byl neznám již před zrozením, není žádné překážky, aby se posouzení otázky nezvěstnosti vzala za podklad celá doba uplynulá od poslední zprávy. Skutečnost, že dříve, ba i během této doby bylo možno odeslati manželu dopisy pod určitou adresou a že též dopisy ty odešly, oprávněvala by mluvití o známém pobytu jen tehdy, kdyby bylo prokázáno, že muž tyto dopisy též obdržel. Jinak by se dalo ze závěru na snadě jsoucích, že zásilky nezastihly adresáta, mnohem spíše usuzovati, že jest splněna podmínka, že jeho pobyt jest neznám. A právě nedosažitelnost manžela jest kromě jeho vlastního úplného mlčení rozhodna, jelikož dle dějin vzniku dotyčného ustanovení měla rozhodovati okolnost, že manžel jako hlava rodiny již není s to, aneb nechce chrániti práv členů rodiny. Tomu jest tak ale zjevně v tomto případě, ve kterém manžel, meškající naposled v jižní Americe, od počátku války, tedy od léta 1914 nedal své rodině již žádné známky svého života. Oproti tomu nelze s úspěchem namítati, že se od počátku války vůbec nepokusil dostatí se s mužem ve spojení pod známou adresou, a že tedy není příčiny prohašovati o ní, že již není správná, že dále styky s Amerikou byly válkou z počátku ztiženy, nyní pak že jsou přerušeny, a že konečně manžel i v době míru často po leta nepsal. Neboť vše to svědčí jen o tom, že se právě muž nemůže již neb nechce starati o poměry své rodiny, a vyhovuje proto účelu zákona, aby se ochrana práva dítěte na pravdivé zjištění jeho rodinného stavu za ostatních, zde nepopřených zákonných podmínek příznala dítěti samému.

Poněvadž tedy nelze mluvití o nesprávném právním posouzení sporné věci a není zde proto ani dovolacího důvodu §u 503. č. 4. c. ř. s., nebylo dovolání vyhověti.

(Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 19. března 1918, č. j.

Rv III 36/18
1)

Vykoupil.

Poručenské schválení smíru po smrti poručencově.

Ve sporu paternitním navrhl žalovaný smír nabídnuv odbytné 1000 K, spor odložen k poručenskému schválení smíru. Před výslechem nemanželské matky poručenským soudem, dítko zemřelo. Poručenský soud schválil smír, ježto poručenstvo jest povoláno hájiti práv nezletilcových i po

smrti dítě, schválení má účinek, jako by bylo uděleno v okamžik smíru.*)

Odvolačí soud zamítl stížnost nemanželského otce jako nepřipustnou. Stěžovateli nepřisluší v tomto případě právo stížnosti. Dle §. 9. nesporného patentu má v řízení nesporném právo stěžovati si do vydaného usnesení ten, kdo se pokládá za stížen. V tomto případě plyne v odpor vzaté usnesení z povinnosti soudu poručenského v §. 222. až 236., 865. obč. z. a §§. 181., 187. až 189. nesp. patentu, která záleží v tom, aby zájmy poručenovy byly poručenským soudem hájeny a to bez zřetele na zájmy osob druhých. Z toho plyne, že v takových případech nemůže příslušet právo stížnosti spolukontrahentu, ježto by tím byla paralysována ona povinnost poručenského soudu. Nelze ani o tom mluvit, že by nemanželský otec byl usnesením stížen, to tím méně, jelikož sám ve sporu učinil návrh smíru, jenž byl později poručenským soudem schválen, a dále proto, že dotčným smírem nebylo nikterak jeho právo obmezeno, aby v řízení sporném se domáhal neplatnosti smíru pro dodatečnou smrt poručenice a by tím jeho poměr k poručenci byl upraven v mezích zákona.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 16. dubna 1918, R III 43/18, vyhověl dovolací stížnosti nemanželského otce zrušiv usnesení rekursního soudu a nařídív, vyříditi stížnost nemanž. otce bez zřetele k zamítacímu důvodu. Tím, že poručenský soud schválil smír v době, kdy poručenec již zemřel a tím přestalo poručenství i veškeren vliv poručenského soudu, bylo nepochybně zasáhnuo do majetkových práv nemanželského otce, ježto bylo prohlášeno, že jest vázán nabídkou smíru, kterou učinil za života nezletilého, kteráž však před smrtí nezletilého ani poručníkem nebyla přijata, ani poručenským soudem schválena, pročež byl nemanž. otec oprávněn pokládati se stíženým dle §. 9. nesp. pat.

Odvolačí soud změnil pak usnesení prvního soudu zamítnuv návrh na schválení smíru, poněvadž v době úmrtí dítěte smír dosud nebyl schválen, zůstal pouhým návrhem, který dle §. 187. a 189. nesp. pat. mohl by státi se pečetní smlouvou teprve poručenským schválením. Nedostalo-li se tohoto schválení smíru před zánikem poručenství, nemůže státi se již pečetní smlouvou a zůstává nezávazným, dodatečné schválení jest nezákonným.

Nejvyšší soud dovolací stížnosti poručníkově nevyhověl. První stav v dovolací stížnosti uváděných rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 15. října 1907 č. 13.198 a ze dne 12. dubna 1910, R II 324/10 (Zentralblatt), lišil se podstatně od věcného a právního stavu přítomného. Neboť tam bylo narovnání mezi poručenstvem nemanželského dítěte a nem. otcem vskutku ujednáno a šlo jen ještě o schválení jeho soudem poručenským. Zde však zastupoval žalující dítě při roku jednacím úředně zřízený zástupce, jenž přirozeně nemohl přijati návrhu žalovaného nemanželského otce, pročež tento vyrovnací návrh není než jednostrannou nabídkou žalovaného nemanželského otce, jež za živobytí dítěte nebyla přijata poručníkem, takže nemohlo již od toho okamžiku dojíti k přijetí návrhu poručníkem, když okamžikem úmrtí dítěte poručenství přestalo, ani důsledně k schválení tohoto přijetí soudem.

(Rozhodnutí nejv. soudu ze 4. června 1918, R III 70/18.)

K y a s.

I strojem lze psáti vlastnoručně poslední vůli

Souhlasná usnesení všech tří stolic. Důvody rozsudku revisního soudu:

*) Viz Právník 1915, str. 648., stejně Zentralblatt für jur. Praxis 1908, str. 729., a 1911, str. 858., opačně Právník 1914, str. 620.

Při přezkoumávání odvolacího rozsudku s hlediska dovolacího důvodu nesprávného právního posouzení věci dlužno vycházeti ze zjištěné skutečnosti, že zůstavitel psal odkaz sám strojem psacím. Dovolání uvádí k odůvodnění právního stanoviska, že zákon v §. 578. obč. zák. chtěl nařízením, že zůstavitel musí svou poslední vůli, má-li býti nesporně platná, psáti vlastnoručně, stanoviti zvýšenou záruku proti zfalšování a umožniti případný důkaz totožnosti, a že se tedy nesmí od tohoto stanoviska ustupovati. Byť i bylo všeobecně s tímto náhledem souhlasiti, arcit s výhradou, že se písmo zůstavitelovo následkem tělesné slabosti neb z jiných příčin nezměnilo neb nestalo nečitelným, nelze zajisté v tomto případě, kde jest zfalšování vyloučeno a naopak bylo vzato za prokázáno, že zůstavitel, který byl zvyklý psáti strojem, sám svou vůli napsal na papír strojem, mluví o nedostatku zákonného požadavku vlastnoručního písma. Neboť zákonně ustanovení §u 578. obč. zák. sluší vykládati v onom smyslu, který se dá ještě srovnati s jeho slovným zněním a vyhovuje nynějšímu právnímu vědomí, jakož i všeobecným poměrům, psacím strojem přivozeným. Tento výklad vede ale k výsledku, že slavnostní formě v §. 578. obč. zák. projevené bylo učiněno zadost písmem, jež bylo pořízeno vlastnoručně strojem. Právní náhled předchozích stolic jest tedy bezvadný a dovolací stolice se k němu připojuje ještě z těchto úvah: Pod pojmem »psáti« jest rozuměti jen dovednost, vyjádřiti slovy za použití všeobecně užívaných písmen zřejmě a trvale svou myšlenku. Na předmětu, na který se píše, a na prostředcích, jimiž se píše, nezáleží, jelikož zde není ustanovení, které by v tomto směru předepisovalo pravidlo. Nepochybným jest však úmysl zákona, při jednostranné povaze posledního pořízení položit do popředí vůli zůstavitelovu a projevenou vůli seč možno splniti (§ 558. obč. z.), z čehož nutno souditi, že i fikce právní znalosti (§ 2 obč. z.) musí ustoupiti před zachováním pravé vůle. Dovolání připojí samo, že při poslední vůli, která nebyla psána vlastnoručně, použití psacího stroje vyhovuje pojmu »psaní«, což jest úplně správné. Kryje-li ale použití psacího stroje pojem psaní, jest jasno, že zůstavitel, který při psaní odkazu použil vlastnoručně stroje, měl co laik úmysl, sám psáti a že ani nemohl zpozorovati pomnutí nutné slavnostní formy, ani nemohl předvídati neplatnosti své poslední vůle. Tato použitím psacího stroje dokumentovaná vůle zůstavitelova musí býti zachována v platnosti tím spíše, ježto zákon sám, jak sluší usuzovati z ustanovení §§. 655., 914. obč. zák. a 102. III. novely, v pochybnosti dává přednost výkladu příznivějšímu platnosti jednostranného prohlášení vůle, a že si tedy v důsledcích toho představoval co možno nejjednodušejí a obecně srozumitelně používání a posuzování jistých forem při soukromém pořizování poslední vůle, poněvadž by se jinak zásadě vyšetření a zachování pravé vůle zůstavitele mohly v cestu klásti nepřekonatelné překážky poukazováním na domnělá porušení formy, která v určitém případě nevzbuzují vůbec pochybnosti o vážnosti vůle (§ 565. obč. z.).

(Rozhodnutí nejv. soudu ze dne 6. listopadu 1917, č. j. Rv IV 289/17.)

Zavřel.

Pozůstalostnímu soudu nesluší přezkoumávati a opravovati údaje místopřísežného seznání jmění, leč by šlo o odstranění formálních vad, a má pojeti v projednání a příkázání jen pozůstalostní jmění, v seznání uvedené.

Usnesení pozůstalostního soudce:

V pozůstalostní věci po B. Sch., bez zanechání posledního pořízení zemřelé, stanoví se na základě místopřísežného seznání jmění jediné dědičky bezvýminečně ze zákona přihlášené E. V. a v základě jejího dal-

šho seznání stav jmění zůstalého takto: A) jmění: 1. bytové zařizení a prádlo v ceně 500 K, 2. 4% dlužní úpisy hypoteční banky v odhadní ceně 59.400 K, úhrnem 59.900 K; naproti tomu dluhy dle seznání: 3664 K, takže čistá pozůstalost obnáší 56.236 K. — Do stavu jmění bylo pojmutí přes ohrazení se dědičky 4% dluž. úpisy hypoteč. banky v ceně 59.400 K, jelikož toto jmění dle spisů pozůstalostních po J. Sch. v pozůstalosti jeho v seznání jmění uvedeno nebylo a také E. V-ové odevzdáno nebylo, naopak ve smyslu poslední vůle J. Sch. tvořilo neobmezené vlastnictví B. Sch-ové, vdovy po J. Sch-ovi, z titulu darování a poplatkový úřad vyměřil též B. Sch-ové z darovaného jmění toho dle §. 13 cis. nař. ze dne 16./8. 1899 č. 158. ř. z. — 1¹/₄% poplatek v částce 720 K. Po smrti B. Sch-ové přechází tudíž toto jmění do pozůstalosti, k níž se přihlásila E. V., a nutno je v stav jmění pojmutí, aby E. V-ové mohlo být odevzdáno. Pokud dědička namítá, že jmění toto již v pozůstalosti J. Sch-a bylo zpoplatněno a od dalšího poplatku je prosto, ponechává se rozhodnutí úřadu pro vyměřování poplatků, jemuž spisy po právomoci tohoto usnesení budou s výkazem pozůstalostním k vyměření poplatků sděleny.

Rekursní soud nevyhověl stížnosti z důvodů:

Vývody podaného rekursu nejsou s to odůvodniti stížnost přihlašené universální dědičky E. V-ové, neboť neprávem činí se pozůstalostnímu soudu výtku, že překročil meze své oprávněnosti, když nevzal za základ projednání pozůstalosti této místopřísežné přiznání jmění zůstalostního a neodevzdal tuto pozůstalost jure crediti. Přisvědčiti dlužno sice tvrzení rekursu, že dle ustanovení §. 114. cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208. ř. z. vzítí dlužno místopřísežné seznání jmění za základ projednávání pozůstalosti, avšak jenom tenkrát, obsahuje-li, jak to nařizuje prvý odstavec tohoto řu, veškeré součástky zůstalostního jmění; ale tento předpoklad v daném případě nenastal, neboť přihlášená dědička, zastoupená svým plnomocníkem, udala, že dle spisů téhož soudu pozůstalostního A XI 214/00 dědila po svém otci 4% zástavní listy hypoteční banky v nominální ceně 60.000 K a tím jaksi na svou obranu odůvodňovala svůj náhled, že tyto cenné papíry do pozůstalosti matčiny nepatří a že je z tohoto důvodu do místopřísežného seznání jmění nepojala. Soudec pozůstalostní musil na základě podnětu tohoto, — máje povinnost projednati veškeré jmění pozůstalostní, — zabývat se obsahem spisů pozůstalostních A XI 244/00, a když zjistil, že udání universální dědičky není správné, že totiž ony 4% zástavní listy nenáležely do stavu jmění pozůstalostního po J. Sch-ovi, že nebyly následkem toho také pojaty do tehdejšího místopřísežného seznání jmění E. V-ovou a že následkem toho nebyly také ani této jediné dědičce do vlastnictví soudem odevzdány, nýbrž že nalézaly se ve výhradném, neobmezeném vlastnictví manželky zůstavitelovy, nyní zemřelé B. Sch-ové, ježto jí je dle výslovného znění poslední vůle manžel její za svého žití daroval a odevzdal, — musil i tyto cenné papíry zařaditi do stavu jmění pozůstalostního a doplniti přes ohrazení dědičky universální její zcela zřejmě neúplné seznání. Toto opatření se státi musilo již také v zájmu poplatkového eráru, bez ohledu na okolnost, že z cenných papírů byly v pozůstalostním jednání po J. Sch-ovi vyměřeny B. Sch-ové dědičné poplatky 1% s přísl., a že byly také zaplacený. Otázka, zda-li se tak stalo právem či neprávem, jest pro nynější pozůstalostní řízení zcela vedlejšího významu, neboť soudu pozůstalostnímu nepřísluší vyměřování poplatků dědičských a zejména nepřísluší mu zkoumati, zda-li mělo býti použito tenkrát řu 58. popl. zák., a proč se tak nestalo. Neodůvodněná jest také výtku v rekursu uvedená, že odevzdací listina po J. Sch-ovi jest formálně nesprávná a neúplná v tom směru, že do ní pojaty nebyly shora zmíněné 4% zástavní listy, vždyť dle obsahu spisů pozůstalostních netvořily součást pozůstalostního jmění, nýbrž byly ve výhradném vlastnictví a držení B. Sch-ové,

této nebylo v poslední vůli odkázáno právo požívaci těchto cenných papírů a nemohly tudíž také odevzdány býti jako dědictví E. V-ově.

Nejvyšší soud vyhověl devolaci stížnosti a změnil usnesení rekursního soudu v ten smysl, že se zrušuje usnesení soudu prvé stolice i jeho usnesením zavedené řízení za účelem doplnění místopřísežného seznání jmění a soudu prvému se ukládá, aby nedbaje nařízeného doplnění místopřísežného seznání jmění znovu přistoupil k vyřízení protokolu o projednání pozůstalosti a při ukončení projednání zpravil příslušný úřad finanční za účelem ochrany zájmů poplatkového eráru o pochybnostech vznesených proti úplnosti místopřísežného seznání jmění. — **Důvody:** Dle §. 97. cis. pat. ze dne 9. srpna 1854 č. 208. ř. z. musí inventář pozůstalosti obsahovati přesný a úplný seznam veškerého movitého a nemovitého jmění, v jehož držení byl zůstavitel v době svého úmrtí, jakož i uváděti jasně tehdejší hodnotu a obnos jmění toho. Dle §. 98. cis. pat. je soudu z povinnosti úřední pečovati o zachování tohoto předpisu. Při bezpodmínečné přihlášce dědičce má naproti tomu dle §. 114. dědic jmění pozůstalosti popsatí dle všech jeho součástí právě tak jako v inventáři, a potvrditi správnost údajů těch buď sám, nebo zmocněncem za tím účelem zvláštní plnou mocí opatřeným vlastnoručním podpisem na místě přísahy. Již z toho plyne, že v případě bezpodmínečné přihlášky dědičce není soud, nýbrž pouze dědic povinen udati jmění pozůstalosti a že v tomto ohledu nemá docházeti k zakročování soudu z povinnosti úřední. Na místo povinnosti, dbáti z moci úřední o úplné sestavení stavu jmění, jak uložena je soudům při sepisování inventářů, nastupují spadající sem údaje dědiců ve spojení s jejich místopřísežným potvrzením správnosti údajů. Nařizuje-li se pak v druhém odstavci §. 114. ještě výslovně, že pozůstalost má býti projednávána na podkladě seznání jmění a nikoli inventáře, nemůže zajisté nijak býti pochybno, že dle toho nesluší soudům přezkoumávati a opravovati údaje obsažené v místopřísežných seznáních jmění, leda že by šlo arciž o odstranění případných vad formálních, a že soud tedy má pojeti v projednání a přikázání pozůstalosti pouze jmění pozůstalosti, jak uvedeno je v seznání jmění. Postup, jímž se bral soudec prvý a jenž soudem rekursním byl schválen, příčí se tudíž zřejmě zákonu, aniž dá se ospravedlniti poukazem na zájem poplatkového eráru, jelikož úřadům k tomu povoláním zůstává volno zájem ten chrániti.

(Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 5. února 1918, č. j.

R II 29/18
1)

Vychodil.

Na přestupku dle § 36. zbroj. patentu není možna spoluvina dle § 5. tr. z.

Dle zjištění rozsudkových prosil J. V. svého nevlastního otce, obžalovaného J. J., aby mu dovolil vzíti si pušku, chtěje na zahradě stríleti po veverkách. J. J. mu odvětil, aby šel raději natrhati si třešni. Na to vzal si J. V. nicméně brokovnici, nabil ji a šel s ní na zahradu, kde pak došlo k neštěstí, při němž 11letá O. J. přišla o život. — J. V. byl za to odsouzen jak pro přečin proti bezpečnosti života dle §. 335. tr. z., tak i pro přestupek dle §. 36. zbroj. pat., J. J. pak uznán byl vinným přestupkem spoluviny dle §. 5. tr. z. na přestupku §u 36. zbroj. pat. Odsouzení své pro tento přestupek bere obžalovaný J. J. v odpor zmateční stížností opíranou pouze o důvod odpůrčí dle §. 281. č. 9. a) tr. ř. Jeho námitka, že v odpovědi, kterou dal svému nevlastnímu synovi, leží spíše odmítnutí jeho žádosti než-li souhlas ku vzetí si pušky, je arci nezávažná, jelikož hodnotění této odpovědi ve smyslu souhlasu jeho nemůže býti jakožto skutkové zjištění

bráno v odpor důvodem zmatečnosti dle čís. 9. a) Šu 281. tr. ř. Nicméně nelze tomuto odpůčímému důvodu upříti oprávněnosti. Jdeť o přestupek dle §. 36. zbroj. pat. Dle §. 40. mají v případech, ve kterých se jedná pouze o použití §§. 36. a 39. ohledně nosení zbraní, a kde není ani okolností přitěžujících, ani se prohrěšek proti předpisům o nosení zbraní nesbíhá s jiným trestným činem, o němž rozhodovati příkázáno je soudům, řízení prováděti a zákonný trest ukládati politické úřady okresní. Ve všech ostatních případech přísluší řízení, jakož i vynášení trestního nálezu o činech a opomenutích příčících se zmíněnému patentu soudním úřadům povoláním k používání všeobecného zákona trestního. Dle toho jde o delikt o sobě ryze politický, podléhající v prvé řadě stíhání a trestání politickými úřady okresními, kdežto úřadům soudním je o něm nalézati jen tehdy, nastanou-li zvláštní případy, na které pomýšleno je v §. 40. Již ze znění Šu 40. vysvítá s dostatek jasně, že při tomto ustanovení pomýšleno bylo pouze na určení příslušnosti. Ze §. 40. prikazuje rozhodování o primaerně politickém deliktu Šu 36. ve zcela určitých případech úřadům soudním, nedovoluje ještě, aby na delikt tento smélo se používati předpisů obecného zákona trestního. Dle čl. V. uvoz. pat. k ob. zák. trest. zůstaveno je řízení a trestání jiných, t. j. v zákoně trestním neuváděných přestupků zákona, na něž se nevztahuje ani obecný zákon trestný, ani zvláštní trestní zákony zmíněné ve čl. II., úřadům k tomu určeným dle předpisů o tom stávajících. Z pravidla tedy soudí o deliktech dle §. 36. zbroj. pat. politické okresní úřady podle předpisů o tom stávajících, t. j. podle předpisů zbrojního patentu. Nastane-li případ jurisdikce úřadů soudních, jest těmto rovněž nalézati dle předpisů o tom stávajících, t. j. dle předpisů zbrojního patentu. Patent zbrojní však nikde neobsahuje ustanovení, jež by dovolovalo závěr, že je přípustno používati Šu 5. obecného zák. trest. Z ustanovení patentu zbrojního, uvádějícího poklesky v různých jejich formách a ohrožujícího je tresty jakožto samostatné skutkové podstaty, vyplývá naopak, že vedle nich nemělo zbýti místa pro všeobecnou formu viny dle §. 5. tr. z. Tak nepodléhá na př. trestu již ten, kdo znaje stav věci prodá zbraň osobě, která není dle §. 36. zbroj. pat. oprávněna ji nositi, nýbrž jen, kdo neoprávněně prodává zbraň (viz §§ 4., 7., 11. a j. zbroj. pat.). Kdyby bylo v případě přítomném bývalo o počínání si obžalovaného J. J. rozhodovati okresním úřadům politickým, nebylo by bývalo možno vzíti v úvahu formu viny dle §. 5. tr. z. Nastal-li však případ, na který pomýšleno v §. 40. al. 2. zbroj. pat., pak arci nastupuje příslušnost úřadů soudních, avšak pouze příslušnosti se týkající předpis §. 40. zbroj. pat. nepodmiňuje nikterak též použití oné formy spáchání činu, na kterou je trest stanoven v §. 5. ob. zák. trest. Nezmiňuje se o použití tom ostatně ani min. nař. ze dne 3. dubna 1855 č. 61. ř. z., kde stanoveny jsou úřady příslušné ode dne působnosti tr. ř. pro vyšetřování a trestání oněch přestupků, jež v zákoně trestním nejsou prohlášeny za trestné činy, ani min. nař. ze dne 30. září 1857 č. 198. ř. z., jimž vyhlášeje se všeobecný předpis pro trestání oněch nepatrnějších přestupků, pro které ani v obecném zákoně trestním, ani ve zvláštních nařízeních trest není stanoven, ani konečně min. nař. ze dne 5. března 1858 č. 34. ř. z., jimž vydány byly předpisy pro řízení o přestupcích náležejících před úřady politické. Není tudíž třeba zkoumati, bylo-li by o sobě možno ustanovení obsažených v §§. 5. a 11. ob. zák. tr. používati dle §. 239. tr. z. též na přestupek Šu 36. zbroj. pat. Nemožnost jejich použití prokázána je již hořejšími úvahami. Bylo proto zmatečnii stížnosti vyhověti, naříkaný rozsudek zrušiti a obžalovaného J. J. dle §. 259. č. 3. tr. ř. obžaloby sprostiti.

(Rozh. kasačního soudu ze dne 9. března 1918, č. j.

Přehled rozhodnutí c. k. nejvyššího, správního a říšského soudu v jiných časopisech uveřejněných:

Právník = P. — Právnícké Rozhledy = P. R. — Allg. österr. Gerichtszeitung = G. Z. — Juristische Blätter = J. B. — Gerichtshalle = G. H. — Notariatszeitung = N. Z. — Jud. Suppl. = Judizielle Supplemente. — Příloha k min. věstníku = off. — Österreichisches Zentralblatt für die juristische Praxis = Z. Bl. — Österreichische Zeitschrift für Strafrecht = Z. Str. — Evidenzblatt für österreichische Gesetzgebung und Rechtsprechung = E. Bl. — Eisenb. R. = Österreichische Zeitschrift für Eisenbahnrecht. — Zpr. = Zprávy spolku českých advokátů v král. Českém v Praze. — Připojená čísla znamenají ročník a stránku přísl. časop., u min. věstn. běžná čísla rozhodnutí a u E. Bl. ročník a číslo sešitu. — m. n. = minist. nařízení; ř. = říšský zákoník číslo; z. = zemský zákoník číslo; v. = věstník min. spravedlnosti číslo; letopočty z tohoto a minulého století uvedeny jsou dvěma posledními ciframi arab., měsíce pak ciframi římskými.

Nejvyšší soud.

Ve věcech civilních.

Z práva občanského.

§§ 62., 94. a 99. obč. z. O platnosti uzavřeného manželství druhého rozhoduje jedině ta okolnost, zda v čas vejití v manželství dotyčná osoba platně provdána byla. Vyšetřování z moci úřední sprostuje samo o sobě osoby súčasněné na sporu manželském od břemene průvodního. 16 V 18, Rv II 187/18; G. H. 18: 249.

§§ 69., 74. a 126., 129. obč. z. Snoubenci jsou povinni postarati se o správné ohlášky sňatku jimi zamýšleného. Opomenutím této povinnosti pozbývají práva sňatku odporovati. — Ohlášky u židů musí předsevzaty býti oněmi funkcionáři, jež §§ 12. až 14. zák. ze dne 21. března 1890 č. 57. ř. z. označují k tomu za oprávněné. 21 XI 16, Rv V 297/16; off. 1809; G. H. 18: 298.

§§ 69. až 74. a 96. obč. z. Nebyl-li zamýšlený sňatek jednoho ze snoubenců v jeho farnosti vyhlášen, jest manželství uzavřené neplatné a jsou oba manželé, každý pro sebe, legitimováni odporovati manželství tomuto pro tuto překážku. 24 VII 17, Rv I 294/17; Z. B. 18: 320.

§§ 70., 74. a 96. obč. z. Manželka, jež nepravdivým tvrzením, že ohlášky i ve farním kostele jeho bydliště byly předsevzaty a že o tom písemné potvrzení, jež zapomněl doma, přinese, duchovního správce pohnul k sezdání, nelze míti za bezvinna a nemůže ani odporovati platnosti manželství. 30 IV 18, Rv II 197/18; G. H. 18: 283.

§§ 107., 109. obč. z. Obviňování manželky z perversních pudů jest důvodem k žalobě o rozvod manželství a ku povolení odděleného bydliště. 27 III 18, R II 100/18; Z. B. 18: 509.

§ 109. obč. z. Pojem »zlomyslného opuštění« a »nepořádného života«. 19 VI 16, Rv I 238/16; Z. B. 18: 325.

— Za citelné urážky nelze považovati urážky a tupení, jež chováním druhého manžela byly vyprovokovány. 4 XII 17, Rv I 453/17; Z. B. 18: 326.

— K pojmu »zlomyslného opuštění« jako důvodu k rozvodu manželství. 16 IV 18, Rv II 160/18; G. H. 18: 239.

— a nař. min. sprav. 9. XII. 97, ř. 283, § 6. Pojem citelné urážky. Judicium duplex ve sporu manželském. Přípustné jest rozvésti manželství z viny žalobcovy i když nebyl v té příčině učiněn návrh. 19 II 18, Rv II 65/18; Z. B. 18: 327.

— Nemírné pití a nadržování nevěstkám tvoří důvod rozvodu manželství »nepořádného života«. Při rozhodování o otázce viny nesmí soud

na jiné než stranami uplatňované důvody rozvodu bráti zřetel. 30 IV 18, Rv II 206/18; G. H. 18: 285.

§§ 142., 150. obč. z. Není na otci, aby poskytoval výživu svému dítěti u matky, odloučené od něho žijící, pokud pobírá dostatečnou podporu pro uprchlíky z veřejných prostředků poskytovanou. 3 IV 18, R II 102/18; Z. B. 18: 510.

§§ 158. a nn. obč. z. a cis. nař. 29. VII. 14, ř. 178, § 5. Pro nepřítomného manžela ustanovený opatrovník není povolán k tomu, aby pípal manželský původ dítěte manželkou zrozeného. Ku vznesení žaloby přispívá nepřítomnému manželé, jako osobě vojenské (zajatci), výhoda cit. nařízení císařského. 12 III 18, Rv II 90/18; G. H. 18: 225.

§§ 160., 166. obč. z. Pro vyměření výživného, jež má nemanželský otec svému dítěti nemanželskému poskytovat, nejsou poměry majetkové jeho rodičů nikterak směrodatné. 16 IV 18, R I 68/18 (Z. B. 18: 511).

§ 287. obč. z. a vod. zák. 30. V. 69, ř. 99, § 3. Dle rakouského práva vodního tvoří koryto vodní podstatnou součástí vody a dlužno ho proto při veřejných vodách také za veřejný statek po rozumu §. 287. obč. z. a za jsoucí v právu vlastnickém státu považovati. 7 XII 15, R VI 153/15; N. Z. 18: 161.

§§ 388. až 397. obč. z. Rozdíl mezi věcmi ztracenými a schovanými. — Nalezení věci ukradených vypátráním jich úkrytu neoprávněje nárok na nálezné. 9 I 17, Rv IV 403/16; off. 1818.

§§ 428., 1051. a 1064. obč. z. Převod vlastnictví ke zboží u jiné osoby uschovaného stane se poukázáním této osoby, aby je vydala nabyvateli. — Nabyvatel nemá nároku na náhradu vůči prodávateli za zboží, bylo-li před odevzdáním úředně zabaveno. 26 II 18, R I 31/18; Z. B. 18: 429.

§ 450. obč. z. a zák. 25. X. 96, ř. 220, § 76. (o daních osobních). Pro příspěvky živnostníka k úrazovým pojišťovacím ústavům dělnickým jest přispěvní právo zástavní na nemovitost, jež pro provozování živnosti jest zařizena, jen tehdy odůvodněno, je-li dlužník sám vlastníkem nemovitosti, nebo má-li živnosti od vlastníka spachtovanou. 3 I 17, R I 1400/16; Z. B. 18: 511.

§§ 469. a 1369. obč. z. Právo podzástavní neuhasne, třeba pohledávka, na níž vázne, ať zaplacením, ať kompensací pominula. Otázka, zda zastavená pohledávka se zřetelem na předcházející práva podzástavní není kryta, nemůže býti v žádném řízení sporném rozhodnuta. 20 XI 17, Rv I 451/17; J. B. 18: 224.

§ 579. obč. z. Písemný testament. Není třeba, aby každý svědek poslední vůle svému podpisu připojil dodatek poukazující na tuto jeho vlastnost; stačí, když všichni svědci slověm »jako svědci«, na listinu kýmkoliv připsaným, svým podpisem jasné a znatelně propůjčují význam tomuto jich úmyslu vyhovující. 19 II 18, Rv I 45/18; J. B. 18: 235.

§ 633. obč. z. Přeměnění reální fideikomis v pekuniární jest přípustné, i když tomu jednotliví interesenti odporují. 29 XI 11, R VI 308/11; J. B. 18: 226.

§ 685. obč. z. a dvor. dekr. 6. IX. 36, sb. z. s. 520. Rozsah pojmu »zbožných legátů«. 22 I 18, R V 16/18; Z. B. 18: 512; N. Z. 18: 147.

§ 796. obč. z. Vdovu, uplatňující podle ustanovení tohoto příspěvek na výživné, dlužno, žádá-li to, k sepsání inventáře přibrati. 29 I 18, R I 24/18; N. Z. 153.

§ 799. obč. z. V přihlášce k dědictví dlužno prokázati důvod práva dědického, tedy alespoň dlužno tvrditi, že jest tu poměr příbuzenský, jenž zakládá zákonné právo dědické. Byla-li přihláška tohoto průkazu postrádající přijata, přísluší eráru odumrtému, jemuž by pozůstalost patrně připadla, právo rekursu. 26 V 14, R VI 171/14; N. Z. 18: 154.

§ 822. obč. z. (n. zn.) a § 145. nesp. pat. Dání v zástavu podílů jed-

notlivých dědiců k pozůstalosti nemovitosti za obdržené zálohy, jest nepřipustné. 12 III 18, R I 48/18; Z. B. 18: 513.

§ 879. **obč. z.** Smluvená odměna za sprostředkování rozloučení manželství odporuje dobrým mravům. 30 V 17, Rv III 90/17; Z. B. 18: 515; N. Z. 18: 146.

— a čl. 356. **obch. z.** Koho stíhá škoda při obchodech uskutečněných z enormního stoupání ceny, kupce či prodávatele, nebo oba? Pojem nemožnosti plnění. 9 X 17, Rv I 399/17; Z. B. 18: 337.

— č. 4. (n. zn.) Pojem lichvářského zkrácení. Nezbytnost vykořisťování intelektuelní, mravní nebo hospodářské slabosti spolukontrahenta. 18 XII 17, Rv I 502/17; Z. B. 18: 338.

§ 904. **obč. z.** Při slibu platiti dle možnosti jest vždy přípustná žaloba, aby soudem určena byla doba placení. — Směrodatná hlediska pro určení lhůty platební, je-li přiznáno soudcovské poshovění. 12 III 18, Rv I 59/18; Z. B. 18: 332.

§ 914. **obč. z.**; **cis. nař. 19. III. 16, ř. 69, § 105. a zák. 16. XII. 16, ř. 1 ex 17, §§ 4., 5., 8., 12.** Při vykládání smluv jest směrodatný úmysl stran. — Za jakých předpokladů může vdova po zřizenci dělnického úrazového ústavu pojišťovacího, zemřel-li manžel ve válce, činiti nároky na pensi? 23 X 17, Rv I 391/17; Z. B. 18: 343.

§ 933. **obč. z.** Lhůty ustanovení tohoto jsou propadné, nikoliv promlčecí. — Lhůty ty počínají se při žalobách ze správy pro vady věcně výlučně dnem fyzického odevzdání. Do šestinedělní lhůty §. 933. obč. z. stanovené pro žalobu ze správy dlužno započítávati případnou dobu dopravy poštovní. — Šestinedělní lhůta k uplatňování nároku ze správy dle ustanovení zmíněného platí také v případech, jež dlužno posuzovati dle práva obchodního. 5 III 18, Rv II 62/18; P. 18: 155.

— Smlouva o dílo: ručení ze správy nebo nárok na náhradu škody? 27 III 18, Rv III 22/18; N. Z. 18: 179.

§§ 970., 1298., 1299. a 1313. **obč. z.** Ručení majitele povoznictví (podniku automobilového) ex recepto za cestovní zavazadla odevzdaná řídicímu vozidlu. 22 I 18, Rv I 10/18; Z. B. 18: 348.

§ 1014. **obč. z.** Úřadem správním k peněžitě pokutě odsouzený nemůže žádati náhradu této od toho, v jehož rozkazu jednal. 23 I 17, Rv VIII 4/17; off. 1817.

§ 1052. (471. n. zn.) **obč. z.**, §§ 10., odst. 2., 21., odst. 2. **konk. ř.** Právo retenční podnikatele díla k předmětu, jenž mu byl k zpracování odevzdán, má-li býti zapravena odměna z ruky do ruky. 20 XI 17, Rv I 452/17; Z. B. 18: 350.

§§ 1054., 878. a 879. **obč. z.** Kupec věrný smlouvě nemá nároku na náhradu škody vůči nedostojnému prodávateli, byly-li při smlouvě úředně stanovené ceny nejvyšší překročeny. — Tvzení, že smlouvě nedostojný prodávatel prodané zboží rovněž za ceny nad nejvyšší ceny osobě jiné prodal dosáhnuv tak ještě vyššího výdělku, není rozhodné. — Absolutní důležitost takové smlouvy trhové. 19 III 18, Rv II 128/18; J. B. 18: 284.

§§ 1151., 1152. **obč. z.** Úřednímu lékaři veřejné nemocnice nepřisluší žádné odměny soukromoprávní za činnost lékařskou v ústavě tomto; to ani tehdy ne, kdyby bohatí rodičové nezl. nemocného byli odměnu přislíbili. 12 II 18, Rv III 22/18; N. Z. 18: 179.

§ 1152. **obč. z.** Žila-li služebná se zaměstnavatelem v konkubinátě, nezbavuje ji to práva na odměnu za konané práce při vedení hospodářství. 26 II 18, Rv III 51/18; J. B. 18: 260.

§ 1154. b (n. zn.) **obč. z.** Horník nemá nároku na mzdu po dobu své nemoci, přičítá-li se to ustanovením služební smlouvy. 19 II 18, Rv III 53/18; Z. B. 18: 442.

§ 1157. (n. zn.) **obč. z.** Zaměstnavatel ručí za úraz, jenž služebník

jeho utrpěl, protože cesta, již musil choditi, byla kluzká. 27 III 18, Rv II 123/18; Z. B. 18: 517.

§§ 1174. (878.), 1431., 1432. obč. z. a čís. nař. 11. VI. 16, ř. 176. Trhovou cenu za dodání mlýnských výrobků, jež dle citovaného nařízení císařského byly zabaveny, zaplacenou může kupec žádati zpět, když výrobky tyto na cestě ku díře byly úřadem odebrány. 30 XI 17, Rv II 225/17; G. H. 18: 273.

§§ 1174., 1380. obč. z. Vědomě přeplacenou cenu vyšší nelze zpět požadovati; také smír zjednaný o jejím vrácení není závazný. 23 IV 18, Rv II 184/18; Z. B. 18: 518.

§ 1288. obč. z. Pojištětěl proti vloupání. Za příčinou vlasteneckých projevů nastalá sročení zrušují povinnost pojišťovatelovu k odškodnění. O škodě »nastalé za války« nelze již tenkrát mluvit, nastala-li škoda při nastalých výtržnostech následkem patriotických projevů za příčinou prohlášení války. 6 XI 17, Rv I 343/17; J. B. 18: 273.

§§ 1293., 1297. obč. z. K odůvodnění nároku na náhradu škody nestačí pouhá možnost, že bude zisku dosaženo, spíše třeba jistoty neb alespoň pravděpodobnosti, že by žadající náhradu zisku dosáhl, kdyby nebyla určitá okolnost nastoupila. 27 III 18, Rv II 139/18; G. H. 18: 238.

§§ 1294., 1295., 1297. obč. z. Viz rozh. při čl. 241. obch. z. níže.

§§ 1297. a 1324. obč. z. Viz rozh. při §. 55. poj. řádu níže

§§ 1313. a nn. obč. z. a § 503. c. ř. s. Nepozornost v jednotlivém případě nedokazuje ještě neschopnost osoby k nějakému jednání nebo vykonání práce ustanovené. Ani skutková ani právní dedukce není skutkovým předpokladem, jak ho má § 503. č. 3. c. ř. s. na mysli. 16 IV 18, Rv II 166/18; G. H. 18: 289.

§ 1319. obč. z. (§ 163. III. nov. dílčí). K použití §. 1369. obč. z. Poznatečnost nebezpečí (§ 163 třetí novely dílčí). — Druhá stolice může změniti zjištění stolice první bez opakování důkazů, nejde-li jen o ryzí okolnost, nýbrž o posudek o vlastnosti nějaké věci a o příčinnou souvislost. 16 II 18, R III 5/18; J. B. 18: 247.

§ 1320. obč. z. Doručovatel zboží, jenž za tímto účelem používá kočího k odnášení zboží a mezi tím povoz nechá na ulici státi bez dozoru, ručí za poranění způsobené zvířetem do vozu zapřaženým kolem jdoucí osobě. 15 I 18, Rv I 16/18; Z. B. 18: 443.

— a § 1327. obč. z. Povinnost k náhradě škody stihá i toho, jenž zanedbal postarat se o řádné převzaté uschování i cizího zvířete. — Nárok na náhradu škody přísluší jen příslušníkům rodiny zabitého, pokud jsou oprávněni požadovati výživu. 19 III 18, Rv III 32/18; Z. B. 18: 519.

§ 1326. obč. z. Byl-li někdo při provozu sílových vozidel na těle poraněn a zohyzděn, přísluší mu odškodnění podle §. 1326. obč. z. i bez průkazu zavinění. 6 II 17, Rv I 7/17; off. 1813.

§ 1336. obč. z. Soudcovského práva zmírňovacího po rozumu §. 1336. obč. z. se lze dovolávat ještě i v opravné stolici, odepře-li stolice prvá v řízení sporném jakoukoli povinnost k náhradě škody. 9 I 17, Rv II 604/16; off. 1815.

§ 1425. obč. z. Viz rozh. při §. 35. ex. ř. níže.

§ 1489. obč. z. Promlčení nároku na náhradu škody počíná běžeti okamžikem, kdy se stala známou osoba škodujícího. 22 I 18, Rv 9/18; Z. B. 18: 329.

Cís. nař. 12. X. 14, ř. 276, § 16. (I. novela dílčí). Nárok činěný na nemanželského otce, aby poskytl k založení samostatné živnosti nemanželskému dítěti kapitál, nemůže se podle §. 16. zmíněného nař. čís. v řízení nesporném provést. 6 II 17, R I 26/17; off. 1812.

Cís. nař. 19. III. 16, ř. 69, § 45. (III. novela dílčí). K poznámce postoupení přednosti ve prospěch nějakého věřitele jest nezbytně třeba jeho svolení. 6 XI 17, R I 291/17; Z. B. 18: 334.

Ručení dráhy (zák. 5. III. 69, ř. 27), § 1. Přiražení dveří vozových konduktérem samo o sobě není událostí v provozu. — Za úraz zodpovídá sám poškozený, nebyl-li opatrný. 12 II 18, Rv II 24/18; Z. B. 18: 354.

Zák. k ochraně nájemců (nař. mín. 20. I. 18, ř. 21), § 7. Výhodnější pronájem bytu není důležitým důvodem k výpovědi; rovněž ne hrozící spor o náhradu škody pro nesplnění nájemní smlouvy s jinou osobou ohledně vypověděného bytu ujednané. 9 IV 18, Rv I 161/18; G. H. 18: 247.

— **č. 3.** Zodpovědní urážky, byť i urážlivým vyjádřením neslušným (vyhrožování zlým nakládáním), není důvodem výpovědi. 16 IV. 18, Rv I 152/18; Z. B. 18: 516.

— **č. 5.** Příspěvek k ustanovení tomuto. 7 V 18, Rv II 223/18; P. 18: 203.

Právo autorské (zák. 26. XII. 95, ř. 197), § 23. I neoprávněný překlad díla divadelního požívá ochrany tohoto zákona, byl-li jinou osobou bezprávně použit. 23 I 17, Rv II 490/16; off. 1811.

Z práva směnečného, obchodního, společenstevního atd.

Čl. 47. obch. z. Zpráva udělená úředníkem pojišťovací společnosti v kancelářských místnostech této, že životní pojistka (po odchodu pojištěného do pole) jest právně účinná, jest pro společnost závazná. 2 X 17, Rv I 351/17; Z. B. 18: 444.

Čl. 119., 122. obch. z. Viz rozh. při konk. ř. §§ 51. č 1., 54., odst. 2. a 65. níže.

Čl. 133. obch. z. Vypořádání mezi společníky bez likvidace jest přípustné. 19 III 18, Rv II 127/18; Z. B. 18: 521; G. H. 18: 226.

Čl. 238. obch. z. Že nová volba správní rady akciové společnosti byla dána na denní pořádek valné hromady, neoprávnjuje ještě, aby opomenuto bylo stanovami určené vylosování a nové obsazení všech míst. 19 III 18, Rv II 91/18; J. B. 18: 237.

Čl. 241. obch. z. a §§ 1294., 1295., 1297. obč. z. Členové představenstva společnosti akciové do konkursu upadnuvší jsou povinni náhradou škody za dání faktur o zboží, jež nebylo dodáno, k eskomptu. 12 III 18, Rv II 51/18; Z. B. 18: 521.

Čl. 318. až 323. obch. z. Oblát není povinen, aby ihned zaslal zpět zboží, jež mu bylo bez objednávky k výběru odesláno se žádostí, aby nehodící se zboží vrátil obratem pošty. Ztratilo-li se toto opožděně zpět zasláné zboží na poště, stíhá škoda oferenta. 19 II 18, Rv II 36/18; Z. B. 18: 448.

Čl. 336., odst. 2., a 211., 212. obch. z. Odsouzení zaplatiti pojištěnou sumu ve zlatých francích. Právní postavení generální representace cizozemské společnosti pojišťovací. 2 X 17, Rv I 348/17; N. Z. 18: 160.

Čl. 338., 357. až 359. obch. z. a §§ 12., 13. zák. o burse. Právní povaha terminového obchodu s kávou na terstské burse; postavení kontrahenta k pokladně likvidační; uzavření bursy následkem války a enormní stoupání cen nemá vlivu na plnění terminového (diferenčního) obchodu. 5 II 18, Rv I 25/18; Z. B. 18: 449.

Čl. 339. obch. z. Prodej zboží pod podmínkou schválení vzorku odběratelem kupce jest prodejem na zkoušku; prodávatel jest povinen náhradou škody, disponoval-li zbožím před prohlášením kupce. 12 III 18, Rv I 55/18; Z. B. 18: 452.

— Při zásilek na vybranou zůstávají jednotlivé kusy zboží toho až do volby kupcem provedené ve vlastnictví prodávatelově. Ztratily-li se, stíhá ztráta prodávatele, nestíhá-li kupce vina. 22 V 18, Rv II 131/18; J. B. 18: 295. (Viz také rozhod. při §§. 428., 1051. a 1064. obč. z. shora.)

Čl. 350. obch. z. Opožděně oznámení vad nevádí, když prodávatel vady ty způsobem podvodným skryl. 18 IX 17, Rv II 257/17; Z. B. 18: 356.

Čl. 352. obch. z. a § 273. c. ř. s. Zjištění váhy zboží při jeho dojití jest pro vypočtení ceny jeho směrodatné, nevysvítá-li udání váhy z faktury a z nákladního listu. — Ustanovení váhy v čas odeslání se zřetelem na mízení váhy za transportu jest podle soudcovského uvážení nepřipustné. 18 XII 17, Rv II 464/17; Z. B. 18: 363.

Čl. 356. obch. z. Viz rozh. při §. 879. obč. z. shora.

— Zákaz vývozu v místě, kde se prodávatel kryl, není rozhodné pro povinnost dodací, když místo toto nebylo plništěm. 18 XII 17, Rv II 441/17; Z. B. 18: 363.

Čl. 357. obch. z. Míra pro vypočtení abstraktní škody, když dotyčné zboží pro poměry válečné nemá tržní (směrné) ceny, pokud se týče ustanovena-li byla určitá cena maximální politickým úřadem menším než smluveným obnosem: přiměřený zisk občanský. 11 XII 17, Rv II 458/17; G. H. 18: 260.

Akciový regulativ (nař. min. 20. IX. 99, ř. 175), § 31., odst. 4. Útržek za prodej práv na nové akcie, jež mají býti vydány, není výnos, nýbrž kapitál. 16 IV 18, R I 93/18; N. Z. 18: 153.

Pojišťovací řád §§ 55., 158. Pojištění úrazové. Úraz utrpený při pokusu vyskočiti na rozjetý vůz elektrické dráhy byl přivoděn zaviněním poškozeného samého. 19 II 18, Rv II 45/18; Z. B. 18: 457.

— **§ 55. a §§ 1297., 1324. obč. z.** Pojištění proti vloupání. Pojištěný dopustil se hrubého zavinění na krádeži, když nepovšíml si, že zástrčka na okně se uvolnila následkem nashromážděné špiny v oušku, do něhož se zapouští. 16 IV 18, Rv I 139/18; Z. B. 18: 523.

— **§ 74.** Význam doložky válečné při pojištění proti ohni. Není příčinné souvislosti mezi požárem v místě nepřitelem obsazeném, jež dítě založilo, a válkou. 12 III 18, Rv V 79/18; Z. B. 18: 525.

— **§ 154.** Pojištění proti tělesnému poškození neštěstím, jež někoho stihne na vozidle sloužícím veřejné dopravě osob (t. zv. železniční pojištění), nevztahuje se na úraz utrpený ve voze připojeném nákladnímu vlaku. 26 II 18, Rv I 31/18; Z. B. 18: 458.

Z řízení sporného a exekučního.

§ 1. j. n. a zák. 29. V. 08, z. 35 (pro král. České). Pro žalobu obecního úředníka (v Čechách) na placení přídatku drahotního jest soud příslušný. 3 IV 18, R II 104/18; Z. B. 18: 528.

§§ 41., 43. a 99. j. n. Soud majetku nezávisí od určité jakosti a výše majetku. — I místní příslušnost dlužno z moci úřední zkoumati. 16 X 17, R I 278/17; Z. B. 18: 367.

§ 42. j. n. Řízení ustanovením tímto upravené nelze zavést, když nedostatek zmatečnost zakládající v předchozím řízení soudcem byl posouzen a neuznán, že trvá. — Rovněž nelze zavést řízení toto v případech, kde už došlo k rozhodnutí říšského soudu o kladném konfliktu kompetenčním mezi úřady správními a soudy. 30 I 17, R III 32/16; off. 1810.

§ 66. j. n. Sudiště pobytu pro dobu války zvoleného pro žaloby na uprchlíka. 12 II 18, R I 33/18; Z. B. 18: 467.

— **a § 87. j. n.** Soud bydliště, jakož i usazení zakládá se skutečným bydlištěm, pokud se týče skutečným provozováním obchodu žalovaným v obvodu dovolávaného soudu; jest bez významu pro sudiště, že zápis firmy a rejstříku u soudu zůstal i po odchodu žalovaného z obvodu a po vzdání se obchodu. 26 II 18, R I 37/18; Z. B. 18: 468.

§§ 68. (66.) j. n. Ve válce nutno v každém případě jednotlivém zkoumati, zda a pokud povolání ke konání služby vojenské má za následek změnu bydliště povolání po rozumu §. 66. j. n. (§ 68. j. n.) — Je-li povolání trvale ustanoveným zřízením, trvá jeho bydliště nezměněně dále. 16 IV 18, R I 91/18; J. B. 18: 256.

§§ 76., 49. č. 1., 50., odst. 1., 2. č. 3. j. n. Nároky manželky proti manželu na opatření slušné výživy poskytováním příspěvků na výživu v peněžích nebo hodnotě peněžité uplatňovati dlužno řádným pořadem práva. — Předmětná příslušnost soudů k projednávání a rozhodování o nich řídí se po rozumu §. 49. č. 1., pokud se týče §. 50., odst. 1. j. n., podle hodnoty předmětu sporu. Plenís. usnes. 16 IV 18, praes. č. 55/18; kn. jud. č. 253; P. 18: 198.

Čl. XLII. uvoz. zák. k c. ř. s. Obchod vedoucí společník nemůže podle čl. XLII. uvoz. zák. k civ. řádu soud. býti přidržán, aby udal pohledávku ostatních společníků a odpráhl správnost a úplnost tohoto udání. 14 VII 16, Rv I 223/16; J. B. 18: 261.

§ 29., věta 2. c. ř. s. V případě relativního nuceného zastupování advokátem podle tohoto ustanovení může strana býti jen advokátem zastoupena. Dostaví-li se k prvému roku za ni neschopný plnomocník, nesmí se vydati rozsudek pro zmeškání, nýbrž dlužno předsejiti podle §. 185. c. ř. s. 3 IV 18, R I 76/18; G. H. 18: 272.

§§ 192., 425., 522. a 391. c. ř. s. Rekurs do samostatného usnesení, jímž byl návrh na vydání rozsudku dílčího zamítnut, jest nepřipustný. — Toľiko účel rychlého vyřízení procesu jest pro uvážení soudece, má-li vydati na návrh dílčí rozsudek, smérodatný. 28 XI 16, R I 354/16; Z. B. 18: 470.

§ 240. c. ř. s. Objem právní moci. Nová žaloba na úroky vyšší, než jaké byly rozsudkem při kapitále přiznány na základě zvláštního sľibu o úrocích, jest přípustná. — Žaloba cessionáře na útraty sporu cedentovi přiznané jest nepřipustná. 12 III 18, Rv II 120/18; Z. B. 18: 529.

§ 273. c. ř. s. Viz rozh. při čl. 352. obch. z. shora.

§ 499., odst. 2. (§ 179.) c. ř. s. Prvý soud není vázán právním posuzováním věci, jež vyšší stolice v usnesení zrušovacím projevila, změnil-li se stav věci při pokračování jednání. 5 II 18, Rv II 10/18; Z. B. 18: 369.

§ 503. č. 2. c. ř. s. Viz rozh. při §. 1313. obč. z. shora.

§ 530. č. 7. c. ř. s. Žaloba o obnovu »ob noviter reperta« jest přípustná již, je-li možno, že by nové okolnosti nebo průvody mohly přivoditi příznivější rozhodnutí. 5 II 18, Rv II 34/18; Z. B. 18: 369; G. H. 18: 260.

Adv. řád § 2., b; nař. mín. spr. 21. VIII. 16, ř. 268. Obmezené zaměstnání v kanceláři advokátní po dobu konání vojenské služby nelze započísti do dvouleté praxe, již musí kandidát vykázáti, má-li býti přípustěn ke zkoušce. 22 I 18, R I 17 a 18/18; Z. B. 18: 368.

— § 9. Advokát porušuje povinnosti svého stavu, dotazuje-li se jako obhájce prostřednictvím vojáka u svědka nějakého, jakou odměnu by žádal za svou výpověď. ?, Ds 8/17; J. B. 18: 286.

Cís. nař. 18. III. 17, ř. 122, § 5. Do rozhodnutí komise o stížnostech ustanovené při podniku pro vojenské účely zřizovnému, jest pořad práva přípustný. 28 XI 17, R VI 101/17; Z. B. 18: 366.

Čl. IX. č. 8. uvoz. zák. k ex. ř.; zák. 21. IV. 82, ř. 123, § 3.; cís. nař. 8. II. 96, ř. 32, čl. I.; zák. 17. V. 12, ř. 104, čl. III.; nař. mín. 30. XI. 17, ř. 461. Příbytečné není zabavitelné; přídavek drahotní pro dlužné výživné členu rodiny jest zabavitelné. — Výše nezabavitelného minima při exekuci pro splatné výživné. 3 IV 18, R II 95/18; Z. B. 18: 530; G. H. 18: 224.

§ 7. ex. ř. Exekuce na základě titulu, z něhož nelze poznati objem dlužné povinnosti, jest nepřipustná. 21 VIII 17, R I 228/17; Z. B. 18: 372.

§ 35. ex. ř. a § 1425. obč. z. Nabízením některého z více druhů zboží povinným a zamítnutí přijetí a placením ceny oprávněným nebyl splněn rozsudeční příkaz na dodání zboží ve více druzích. 19 II 18, Rv II 50/18; Z. B. 18: 532.

§§ 42. a 43. ex. ř. I exekuci k vydobytí nároků na výživné lze odložit. 27 XI 17, R I 300/17; Z. B. 18: 373.

§ 216. č. 2. ex. ř. Rozhodnutí úřadu poplatkového váže soudy, jde-li

o stranu, vůči níž rozhodnutí poplatkové vyšlo, nikoli však, běží-li o posouzení práva přednostního, na něž činí nárok erár, jehož však neuznávají věřitelé. — Imobiliární poplatek za převedení vlastnictví k nemovitým věcem nutno jen tehdy zapraviti, když se převedení nemovitosti také skutečně stalo. 5 XII 16, R VI 127/16; N. Z. 18: 178.

— Pro přikázání poplatku za převod majetku z nejvyššího podání není rozhodné, trvá-li poplatek tento po právu, nebo je-li z pozemkové knihy zřejmý. 19 XII 16, R II 471/16; off. 1814.

§ 222. ex. ř. Simultánní hypotéka. Má vlastník dílů nemovitosti, jichž nepoměrně bylo použito, nárok regresní na vlastníka dílců ušetřených? Aby tento nárok regresní byl zachován, vyžaduje se nezbytně, aby před vydáním usnesení rozvrhového byl učiněn návrh na zachování regresního nároku. 28 XII 16, R III 166/16; Z. B. 18: 473.

§ 256. ex. ř. Uhaslo-li právo zástavní tím, že nebylo v řízení dražebním ve lhůtě §. 256. ex. ř. stanovené řádně pokračováno, nelze exekuci z moci úřední zastaviti. 22 I 18, R VI 4/18; N. Z. 18: 171.

§§ 290., 294. ex. ř. a § 76. zák. o společenstvech. Exekuce na společenstvo s ručením obmezeným v likvidaci na obnosy, jimiž společníci ručí, jest nepřipustná. Společníci jsou legitimováni k rekursu. 27 III 18, R II 99/18; Z. B. 18: 475.

§§ 376., 341. ex. ř. a cis. nař. 29. VII. 14, ř. 178, § 6. Vnucená správa obchodu s nábytkem osoby k vojenské službě povolane jest přípustná. Příspěvek k výkladu §. 6. cit. nař. cis. 12 III 18, R II 88/18; J. B. 18: 226.

§§ 379., 381. č. 1. a 2. ex. ř. Věta, že prozatímní opatření nesmí předbíhati konečnému rozhodnutí, platí jen pro ona opatření prozatímní, jež slouží zajištění vedení sporu nebo předmětu exekuce (tedy prozatímní opatření k vydobytí pohledávek — § 379. ex. ř. — a k zajištění jiných nároků — § 381. č. 1. ex. ř.). Neplatí však věta tato k zamezení hrozícího nebezpečí nebo k odvrácení nenahraditelné škody (§ 381. č. 2. ex. ř.). 1 III 18, R I 49/18; J. B. 18: 237.

§§ 381., 382., 384. (354.) ex. ř. I taková opatření prozatímní jsou přípustná, jimiž se předbílá rozhodnutí ve věci samé (nařízení nájemci, aby vytápěl místnosti najaté). 1 III 18, R I 49/18; Z. B. 18: 373

Zák. 25. X. 96, ř 220, § 76. Zástavní právo přednostní na nemovitosti, živnosti věnované, podle tohoto ustanovení výdělkové daní poskytnuté předpokládá, že poplatník jest vlastníkem nemovitosti. 3 I 17, R I 400/16; N. Z. 18: 145.

Cis. nař. 15. II. 16, ř. 43; min. nař. 9. V. 17, ř. 206; §§ 5., 17. a 18. kn. z.; § 216. č. 4. ex. ř. Přeměna nedoplateků úrokových na kapitál úročný; objem pojmu jiného opětujícího se příslušenství. Rekurs do povolení přeměny jest nepřipustný. 15 II 18, R II 36/18; Z. B. 18: 465.

Cis. nař. 8. II. 16, ř. 32. Příspěvek k nařízení tomuto. Exekuce pro alimenty jest přípustná i na drahotní přídavek. 27 XI 17, R II 316/17; P. 18: 160.

Z řízení nesporného, knihovního, konkursního atd.

§ 2. č. 7. nesp. pat. a §§ 142., 178. obč. z. Řádný pořad práva pro nároky manželských dětí, opatrovanců, na výživu jest přípustný, pak-li prostředky nesporného řízení neumožňují důkladné rozhodnutí. 8 I 18, R I 3/18; Z. B. 18: 460.

§ 14. nesp. pat. a čl. X. zák. o úlevách soudům. Nepřipustný jest revidní rekurs do usnesení o ustanovení účtovaných nákladů advokáta. 3 IV 18, R II 115/18; Z. B. 18: 527.

§ 16. nesp. pat. K pojmu »patrné nezákonnosti« (rozdíl mezi touto a nesprávným posouzením právním). 22 I 18, R V 16/18; N. Z. 18: 147; Z. B. 18: 512.

§ 126. nesp. pat. Rozdělení úloh žalobců, jsou-li tu dvě z téhož data odporující si poslední pořízení. 28 XII 17, R II 334/17; J. B. 18: 227.

§ 145. nesp. pat. Viz rozh. při §. 822. obč. z. (n. zn.) shora.

§ 20. kn. z. Knihovní poznámka vykonaného přidělení nemovitosti po rozumu min. nař. ze dne 26. února 1917 č. 74. ř. z. k obdělávání cizí osobou jest nepřipustná. 27 III 18, R I 69/18; N. Z. 18: 187.

Řád o zbav. svéprávnosti, §§ 4., 8., 9., 30. a 38. Funkce zástupce jest s funkcí zatímného podpůrce osoby, jež má býti zbavena svéprávnosti, neslučitelná a jest proto ustanovení zástupce podpůrcem nepřipustné. 12 II 18, R II 37/18; Z. B. 18: 527.

Obch. dozor (cís. nař. 17. XII. 15, ř. 373) §§ 7., 11. Rekurs do odepření rozhodnutí soudem dozorčím v případech sporných, týkajících se chování dozorčí osoby, jest nepřipustný. 7 XI 17, R I 275/17; Z. B. 18: 376.

Konk. řád, §§ 11. (2.), 41. (3.), 49. Oprávněný na zvláštní uspokojení není zavázán platiti skladné nebo úschovné za uschovné předměty zástavní v najatých místnostech kridatářem (pokud se týče konkursní podstatou). 11 IX 17, R I 240/17; Z. B. 18: 375.

— § 44. Ohledně peněz při objednání zboží zaslaných a před přijetím objednávky oblátem, jenž mezi tím byl vzat do vazby vyšetřovací a na to upadl do konkursu, soudem trestním zabavených a správci konkursní podstaty vydaných má oferent nárok na vyloučení ze společné podstaty. 12 III 18, Rv I 78/18; Z. B. 18: 477.

— §§ 51. č. 1., 54. (2.), 65.; čl. 119., 122. obch. z. Osoba, jež za společníka zaplatila útraty nemoci, nemá nároku, aby jí byly nahrazeny z konkursní podstaty veřejné společnosti obchodní, zejména ne v prvé třídě pohledávek konkursních. 3 IV 18, Rv II 159/18; G. H. 18: 298.

— § 76. (2.), §§ 74. (2.), 77. (2.), 82. (1.) a § 1299. obč. z. Správce konkursní podstaty ručí za další provozování obchodu do podstaty spadajícího. 17 X 17, R II 42/16; J. B. 18: 249.

Ve věcech trestních.

Z trestního práva hmotného.

§§ 8., 132. IV. tr. z. Svádění nevinné osoby k smilným činům zakládá, nastalo-li svedení, pokus zločinu kuplířství. 26 X 17, Kr I 236/17; off. 4454.

§§ 81., 98. b; § 82. tr. r. Namíření nenabitou puškou jest nebezpečným vyhrožováním (§§ 81., 98. tr. z.), nikoli však odporem se zbraní (§ 82. tr. z.). 9 XI 17, Kr 272/17; off. 4458.

§ 158. tr. z. Pojem »smrtících zbraní« ve skutkové podstatě souboje. 26 V 17, Kr VIII 10/17; off. 4455.

§§ 171., 174. II. a tr. z. Při krádeži zvíře lze obnos škody zjistiti na základě úředně ustanovených cen nevyšších. 24 XI 17, Kr III 127/17; off. 4451.

§§ 487. až 489. a §§ 491., 497. tr. z. Sdělil-li soukromý žalobce, že ujednal o žalobě pro urážku na cti s obžalovaným, jenž ho odprosil, porovnání, nezakládá sdělení to ani předhůzku, že odpuštěním byl trest prominut (§ 497. tr. z.), ani přestupek podle §. 491. tr. z.; omezení těchto od skutkové podstaty §§. 487., 488., 489. tr. z. 23 X 17, Kr I 405/17; off. 4456.

Cís. nař. 11. VI. 16, ř. 176, § 32. Smluvená odměna za práce hospodářským dělníkům jen přechodně zaměstnaným, pozůstávající z výrobků půdy (výmlatek), nezakládá skutkovou podstatu přestupku podle uvedené ustanovení, je-li tento způsob odměny v místě obvyklý a doporučuje-li se, aby dělníci byli zjednáni, i když by odměna převyšovala potřebu na dobu pracovní vypadající. Překročení stanovené míry za příčinou upravení spotřeby zakládá jen potrestání úřadem správním. 13 XI 17, Kr III 176/17; off. 4452.

— Hospodářský podnikatel, jenž svým dělníkům deputátním poskytuje více deputátního obilí nebo mouky, než by podle stávajících předpisů bylo přípustné, nepodléhá trestu podle §. 32., nýbrž dle §. 35. cit. nař. čís. potrestání úřadem politickým. 6 XI 17, Kr III 80/17; off. 4453.

Předražování. Cís. nař. 21. VIII. 16, ř. 261, § 19. Přehlácení až dotud obvyklé úředně ustanovené ceny nejvyšší převyšující ceny, zakládá čin trestný podle tohoto ustanovení. 30 X 17, Kr I 407/17; off. 4459.

— **Cís. nař. 24. III. 17, ř. 131, § 21.** K výkladu lichvy a zdražování dle ustanovení tohoto. 29 I 18, Kr II 20/18; P. 18: 161.

Oprava. Při rozhodnutí u §§. 229. b a 531. b tr. z. na str. 101. má státi místo »nevylučuje« »nezahrnuje«.

Správní soud.

Poplatky. Všeobecné zásady. Neoznámí-li se při zpoplatnění dodatečné smlouvy straně o to žádající, v čem finanční správa vidí podstatnou změnu původní smlouvy jsoucí důvodem pro nové zpoplatnění dle §. 35. popl. zák., jest to vadou v řízení. Ev. Bl. 75/76, rozh. spr. dv. 25./9. 1917, č. 25.006.

Mají-li dle stanov pojišťovací společnosti prováděti pojišťovací obchody jenom jisti správní radové, k tomu správní radou určení, ručí jediné tyto za poplatky, jež má společnost zapravovati přímo dle §. 12. zák. 13./12. 1862, ř. z. č. 89. B. 11.430.

Převody úplatné. Okolnost, že dům následkem válečných událostí má menší výnos činžovní, nelze považovati za takovou, jež by oprávněovala k tomu, aby dům byl za účelem vyměření převodního poplatku oceněn méně než obnáší daňové multiplum. (50., al. 2. popl. zák.) Evid. Bl. 75/76. Rozh. 4./10. 1917, č. 25.655.

Prodá-li se příslušenství — od hlavní nemovitě věci dosud neoddělené — kupiteli již dříve nabyvšímu věci hlavní, podléhá i kupní cena za příslušenství poplatku imobiliiárnímu. Evid. Bl. 70/71, rozh. 3./3. 1917, č. 5349.

Převody bezúplatné. Pohledávku vdovy vůči pozůstalosti z titulu restituce věna lze prokázati pouze notářským spísem týkajícím se příjmu věna zůstavitelem. Ev. Bl. 75/76, rozh. 20./9. 1917, č. 24.176.

Poplatkový ekvivalent. Povinnost dobytčí pojišťovny zapravovati ekvivalent počíná po uplynutí 10 let ode dne schválení stanov, třeba by pojišťovna začala obchody později. Budw. 11.406.

Stupnicové poplatky. Do veřejné obchodní společnosti vstupuje nový společník přebíraje podíl společníka současně vystupujícího. Vedle poplatku ze společenské smlouvy jest zapraviti poplatek z cese dle saz. pol. 32, č. 2. f. Evid. Bl. 75/76. Rozh. 26./6. 1917, č. 17.733.

Vydražitel pozemku učiní v době, kdy rozdělení nejvyššího podání vešlo již v moc práva, podání, v němž prohlašuje, že bere na sebe ku placení knihovní pohledávku, jež dle ohlášky (§ 171. ex. ř.) měla býti vyplacena hotově. Podání jest spolupodepsáno dotýčným hypotekárním věřitelem; podléhá tudíž jako převzetí dluhu poplatku dle stupnice II. na základě saz. pol. 101 I A, n. Budw. 11.407.

Zpoplatňuje-li se rukojemský list, lze přihlížeti ku vedlejším závazkům (úroky, provise, útraty), na něž se též ručení vztahuje, jen potud, pokud se skutečně dluhují. Budw. 11.411.

Ve výmazné kvitanci o úročitelné pohledávce kapitálové se potvrzuje, že není nedoplatku na úrocích a vedlejších závazcích. Při vyměření poplatku z této kvitance nelze přiřaziti úroků nebo vedlejších závazků ku kapitálu. Ev. Bl. 75/76. Rozh. 11./9. 1917, č. 21.874.

V postupní listině uznává cessus, že v mezích úvěru povstal dluh skutečný, o němž posud nebyla sdělána listina. Poplatek z cesse dle saz. pol. 32, č. 2. f, a další poplatek dle saz. pol. 101 I A, n. Ev. Bl. 75/76. Rozh. 26./6. 1917, č. 17.734.

Soudní poplatky včetně vkladného. Nelze předepsati žalobci polovici rozsudečného již proto, že žalovaný, iemuž sménečným příkazem byly uloženy útraty sporu, podal proti příkazu námítky. Ev. Bl. 75/76. Rozh. spr. dv. 2./10. 1917, č. 25.531.

Zní-li žaloba na vrácení dodaného zboží a na náhradu ztráty zisku, tvoří základnu pro rozsudečnou kupní cena za zboží i žádaná náhrada. Budw. 11.444.

Pevné kolký kromě soudních poplatků. Podání o prodloužení lhůty pro odpověď na dekret finančního úřadu v řízení o dani z příjmů — nepodléhá kolký dle tar. pol. 44, lit. q. p. Rozh. 6./3. 1917, č. 2791. Totéž, co se týče přiznání ku dani osobní a rentové. Rozh. 10./3. 1917, č. 6098.

Osvobození. Prodál-li universální dědic pozůstalostní realitu a vložil-li se na této zástavní právo pro nedoplatek kupní ceny ve prospěch nepomínutelných dědiců, není ani hypotekární zajištění v kupní smlouvě stanovené, ani vklad do knih pozemkových osvobozen od poplatků. Budw. 11.426.

Osobní osvobození obcí dle tar. pol. 75. lit. b nevztahuje se na vkladné. Budw. 11.401.

Osvobození od kolků a poplatků pro listiny, jež bylo uděleno akciové společnosti privilegiem dle §. 4. spolkového zákona ze dne 26./11. 1852 ř. z. č. 253, nevztahuje se na 2%ní poplatek dle §. 7. zák. 29./2. 1864 ř. z. č. 20. Budw. 11.404.

Půjčka autonomního svazku za tím účelem, aby svazek ten účastnil se založení podniku výdělkářského, nepoživá výhod dle zák. ze dne 25./3. 1902 ř. z. č. 70, třeba by založení onoho podniku bylo v zájmu veřejném. Evidenzbl. 70/71, rozh. spr. dv. 3./3. 1917, č. 5350.

Cizozemí. Ručení na dílčích dlužních úpisech podléhá samostatně poplatku dle stupnice II. Bylo-li však prohlášení o ručení podepsáno v cizině, podléháji tomuto poplatku jenom úpisy příšlé do vnitrozemí a to i tehdy, když dílčí úpisy samy byly vystaveny ve vnitrozemí. Ev. Bl. 72/74, spr. dv. 1./5. 1917, č. 11.952.

Továrna a zboží, obé v cizině, se prodají a listiny o prodeji se vystaví v cizině. Část tržové ceny zaplatí se pro nezletilé prodávatele do sirotčí pokladny tuzemského soudu. Kupy podléháji poplatku v plné výši kupních cen. Ev. Bl. 70/71, spr. dv. 12./5. 1917, č. 8017.

Daň domovní. Pouhé bytné právo není trvalým užíváním dle §u 5. pat. z r. 1820, zakládajícím osobní platební povinnost (15./3. 1917, č. 11.446 B.).

Za budovu dle předpisů o domovní dani považují se stavění zakrytá ze všech stran stěnami, opatřená střechou a způsobilá, aby skytala lidem útelek k bydlení nebo k účelům hospodářským a pod., a to i když jsou ze dřeva, bez kamenného podkladu a snadno sbouratelná (25./6. 1912, č. 9015), tak na př. cihelny a sušárny cihel (31./10. 1913, č. 9803), pavilon vystavěný na cizí půdě (14./1. 1914, č. 9972), a koupací kabiny (12./10. 1914, č. 10.470); za to nikoliv výslunné boudy ve slunečních lázních, zakryté pouze ze tří stran (3./2. 1917, č. 11.415 B.).

Pachtovní smlouva zakládá povinnost ku činžovní dani i v místech nečinžovních (lit. b), pak při továrnách (14./2. 1914, č. 10.030), tak i při hospodářských realitách (14./12. 1912, č. 9255, a 20./5. 1914, č. 10.215).

Pouhé užívání (nikoli bydlení) nepronajatých částí budovy majitelem nebo pouhé přechodní bydlení členů jeho rodiny nestačí pro ponechání budovy v předpisu třídní daně dle poslední věty §u 1. lit. b. zák.

9./2. 1882, č. 17. ř. z. (28./6. a 20./10. 1913, č. 9659 a 9860, 17./4. 1915, č. 10.683, 9./12. 1916, č. 11.355).

Obecní jatky jsou osvobozeny jen ohledně kanceláří veřejných úřadů (jejich dozorcích orgánů). 24./3. a 23./10. 1915, č. 10.646 a 10.893.

Kasárna repařtíci státu osvobozena jsou jen potud, pokud neplatí se činže vyšší nežli jakou stanoví zákonný tarif (7./12. a 13./12. 1911, č. 8586 a 8631) a pokud je smlouvou zaručeno trvalé věnování to-muto účelu (16./5. 1914, č. 10.208, 27./3. a 18./9. 1915, č. 10.651 a 10.838).

Úplata za hlavu a den vylučuje při útulcích pro raněné osvobození i tenkrát, nedosahuje-li výloh spojených se znovuzařizováním domu (5./5. 1917, č. 12.437).

Při přestavbě dle §u 4. vyžaduje se zboření celé staré budovy nebo samostatného traktu (20./1. 1917, č. 11.395 B.).

Celá nová budova je pak přestavbou a nikoliv snad částečnou novostavbou ohledně části zbudované na ploše dříve nezastavěné (22./11. 1916, č. 11.331.).

Při kvalifikované novostavbě dle §. 1. č. 1. lit. b. třeba srovnati rozměr nové budovy s celým rozměrem všech zbořených domů, na jejich místě vznikla, a to i tenkrát, bylo-li částí jejich plochy použito k rozšíření veřejné ulice nebo pod. účelům (31/5. 1916, č. 11.224).

Počátek daňovní výhody řídí se dle §u 5. a 6. výhradně dnem ukončení stavby (dle úředního stvrzení) a nikoli dnem úředního svolení k obývání (25./5. 1917, č. 14.509).

Kvalifikovaná novostavba dle §. 1. č. 1. lit. c. neexistuje, vznikne-li nová budova na místě více starých, z nichž pouze jedna zbourána z důvodů zdravotních (24./3. 1917, č. 11.455).

Domy s malými byty. Při výpočtu obyvatelné plochy dle §. 12. neodpočítává se plocha kamen (1./4. 1916, č. 11.148). Kuchyně větší 12 m² mají se za obyvatelné, jsou-li způsobilými ku trvalému pobytu lidí třeba jen v době noční (17./2. 1916, č. 11.089).

Nájemné. Je-li nájemce ku provedení adaptací pouze oprávněn, ale nikoli povinen, netvoří cena adaptací těch část z danitelného nájemného (19./1. 1914, č. 9984, 6./12. 1916, č. 11.350). Jinak podléhá závazek ku provedení adaptací nebo k náhradě za ně nebo za opravy jako část nájemného procentové činžovní dani (17./3., 17./4. a 19./5. 1915, č. 10.630, 10.685 a 10.738, 29./1. 1916, č. 11.054), rovněž i event. závazek ku přispívání na pensijní fond nebo pod. účel (při nádražní trafice — 17./4. 1915, č. 10.684).

Platy hostů v sanatoriu vztahují se i na jídelny, koupelny, hovorny a pod., které tedy jako pronajaté podléhají procentové (nikoli tarifové) činžovní dani; jich cena vyšší se parifikací (22./6. 1917, č. 17.649).

Cena místností pronajatých spolku v hostinci nebo v hotelu vyšetří se parifikací i tehdy, dovolává-li se strana zvyklostí levnějšího pronajímání (20./6. 1917, č. 10.686).

Při nájmech sezonních, trvajících jen kratší dobu, níže oceněných právě vzhledem na tuto okolnost, nelze požadovati vedle toho ještě odpisu pro uprázdnění bytu (5./1. 1916, č. 11.017).

Sestává-li byt z více místností, vylučuje použití pouze části jeho odpisu pro uprázdnění též pro jeho ostatní místnosti (15./1. 1916, č. 11.028).

Ku žádosti podané až po uplynutí 14 denní lhůty možno přihlížeti jen od doby jejího podání. Námitka vedení sporu o platnost výpovědi je tu hostejnou (19./2. 1917, č. 11.418 B.).

Zpráva redakce. Pro technické obtíže vyjdou příští čísla jako dvojčísla ve lhůtách volných, což páni členové a odběratelé račtež vzíti na vědomí.